

Čas jako kvanta a jako „vlnění“

Ladislav Hejdánek

This is a part of the original document:

[2008](#)

jedná se o část původního dokumentu:

[2008](#)

- ◆ myšlenkový deník – záznam, česky, vznik: 17. 5. 2008
- ◆ philosophical diary – record, Czech, origin: 17. 5. 2008

Čas jako kvanta a jako „vlnění“

Odvážím se jakéhosi dotažení své starší hypotézy (i ta byla dost na vodě) o tom, jak vznikají „vesmíry“. Trochu zopakuji: podle jedné teorie současné fyziky je třeba počítat s tak zvaným „fyzikálním vakuem“, jež je charakterizováno tím, že se z něho vynořují (tj. vyskakují) virtuální částice a virtuální kvanta, a že je pouze záležitostí pravděpodobnosti, jak hmotná příslušná částice bude nebo jak energetické bude příslušné kvantum. Podle jiné teorie lze usuzovat na tzv. kvantování také tam, kde s tím fyzika dosud nepočítala, např. v případě gravitace (a mluví se o gravitonech, apod.). Důvody pro kvantování všech „energetických polí“ jsou vlastně obdobné: ve všech případech platí, že existují jakási nejmenší kvanta energie, takže nic menšího už nemůže existovat. Někteří teoretici fyzici takto „kvantují“ také čas. Co to však znamená, platí-li opravdu, že existuje jakési nejmenší kvantum času, a platí-li zároveň, že principiálně může „vyskočit“ z hladiny fyzikálního vakua částice o jakkoli vysoké hmotnosti nebo kvantum o jakkoli mocné energii? Virtuální částice (i kvanta) disponují mnohem kratší délkou „životnosti“ oproti „reálným“; a navíc jejich „životnost“ je tím kratší, čím jsou hmotnější (nebo energetičtější). To musí vést k tomu, že za určitých (sice vysoce nepravděpodobných, ale nikoli zcela vyloučených okolností) může třeba z vakua vyskočit tak hmotná částice (nebo tak energetické kvantum, a dochází k tomu prý vždy ve dvojicích), že doba, v níž musí dojít opět k její anihilaci, by musela být mnohem kratší než umožňuje ono nejmenší kvantum času (pochopitelně za předpokladu, že hmotnost virtuální částice a energetičnost virtuálního kvanta naproti tomu žádnou nejvyšší mez nemá). Výsledkem pak je to, že nesmírně hmotná virtuální částice (resp. nesmírně energetické virtuální kvantum) nestihne onu jinak nezbytnou vlastní anihilaci a stane se částicí (event. kvantem) reálnou – ale právě tím může dojít k onomu výbuchu, obdobnému onomu „Velkému Třesku“ na počátku našeho Vesmíru. Po mém soudu je svrchovaně nepravděpodobné, že by nejrozumnějších vesmírů bylo – jak někteří říkají – „nekonečné množství“, ale považuji za možné, že ten „náš Vesmír“ by nemusel být jediný. (Zavádění termínu, pojmu a myšlenkového modelu „nekonečno“ do souvislostí „reálného“ světa je třeba sledovat s opatrností a skepsí; tzv. paradoxy nekonečna jsou pouze logické povahy, a proto náleží do „filosofie LOGU“ neboli tzv. „logologie“, ale pojem „nekonečna nemá a nemůže být aplikován na zrozené, vyrůstající resp. dospívající a posléze zánikem končící skutečnosti, které mají svou FYSIS.)

(Písek, 080517-3.)